

STORTINGET

Innst. 258 S

(2022–2023)

Innstilling til Stortinget
fra familie- og kulturkomiteen

Dokument 8:72 S (2022–2023)

Innstilling fra familie- og kulturkomiteen om Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og Kristoffer Robin Haug om en nasjonal minnedag for ofrene etter holocaust

Til Stortinget

Bakgrunn

I dokumentet fremmes følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen innstifte en nasjonal minnedag for ofrene etter holocaust den 26. november.»

Det vises til dokumentet for nærmere redegjørelse for forslaget.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åse Kristin Ask Bakke, Ragnhild Male Hartviksen og Torstein Tvedt Solberg, fra Høyre, Turid Kristensen og Tage Pettersen, fra Senterpartiet, Margrethe Haarr og Åslaug Sem-Jacobsen, fra Fremskrittspartiet, Silje Hjemdal, fra Sosialistisk Venstreparti, Kathy Lie, og fra Venstre, lederen Grunde Almeland, viser til representantforslaget om å innstifte en nasjonal minnedag for ofrene etter holocaust den 26. november.

Komiteen har lagt frem forslaget for Kommunal- og distriktsdepartementet for uttalelse, jf. svarbrev til komiteen av 30. januar 2023 fra statsråd Sigbjørn Gjelsvik.

Komiteen har bedt om skriftlige høringsinnspill i saken, og hadde ved fristens utløp 20. februar 2023 ikke mottatt noen innspill.

Komiteen viser til at forslagsstillerne i Dokument 8:27S (2022–2023) ønsker å innføre en egen nasjonal minnedag for ofrene for holocaust. Forslagsstillerne mener at det er nødvendig med en egen norsk markering av behandlingen av jødene under andre verdenskrig, og en bevisstgjøring om at det aldri må skje igjen, i tillegg til den årlige markeringa av den internasjonale holocaustdagen.

Komiteen noterer seg at statsråd Gjelsvik i svarbrevet til komiteen innledningsvis bekrefter og redegjør for de dystre hendelsene som fant sted i Norge 26. november 1942, der 529 jøder ble deportert med skipet «Donau». Det redegjøres ytterligere for at kun svært få kom tilbake til Norge, da de fleste ble drept i Auschwitz kort tid etter at de kom frem.

Videre understreker komiteen at statsråden trekker frem at det er viktig å minnes dagen 26. november og ofrene. Det er også viktig å ha kunnskap om antisemittisme før og nå og å gjøre en aktiv innsats for å motvirke antisemittisme i vår tid.

Komiteen vil i likhet med statsråden peke på at dagen allerede markeres med ulike arrangement, og at minnemarkeringene som har funnet sted i Norge, for eksempel ved 75- og 80-årsmarkeringen etter deportasjonen, har vært store og har hatt en god og bred representasjon fra både kongehus og regjering og storting. Videre markeres den årlige internasjonale holocaustdagen 27. januar. Dagen ble opprettet etter FNs sikkerhetsråds resolusjon den 11. november 2005.

Komiteen vil, som statsråden, trekke frem at den internasjonale holocaustdagen på en god måte tar opp i seg de perspektiver forslagsstillerne ønsker å fremheve. Komiteen ser det som viktig å opprettholde oppslutningen rundt den internasjonale minnedagen, da den allerede markeres og benyttes i undervisningssammenheng. Det er dermed ikke formålstjenlig å opprette en ny minnedag.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av en samlet komité.

Oslo, i familie- og kulturkomiteen, den 21. mars 2023

Grunde Almeland

leder

Ragnild Male Hartviksen

ordfører

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til representantforslaget og råar Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Dokument 8:72 S (2022–2023) – Representantforslag fra stortingsrepresentantene Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og Kristoffer Robin Haug om en nasjonal minnedag for ofrene etter holocaust – vedtas ikke.

VEDLEGG

**DET KONGELEGE
KOMMUNAL- OG DISTRIKTSDEPARTEMENT**

Statsråden

Stortinget, Familie- og kulturkomiteen

0026 OSLO

Dykkar ref

Vår ref

Dato

22/8068-4

30. januar 2023

**Dokument 8:72 S (2022-2023) Representantforslag frå
stortingsrepresentantane Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og
Kristoffer Robin Haug**

Eg viser til brev av 21. desember 2022 frå Familie- og kulturkomiteen. Eg er invitert til å vurdere Dokument 8:72:S (2022-2023) frå stortingsrepresentantane Lan Marie Nguyen Berg, Rasmus Hansson og Kristoffer Robin Haug, om å gjere 26. november til nasjonal minnedag for ofra etter holocaust.

26. november 1942 vart 529 jødar i Noreg deportert med skipet Donau. Av desse var det berre nokre heilt få som kom attende til Noreg. Dei fleste vart drepne i Auschwitz kort tid etter at dei kom fram.

26. november 1942 er ein svært dyster dag i Noregs historie. Det er viktig å minnes dagen, ofra, ha kunnskap om antisemittisme før og nå, og ha ein aktiv innsats for å motverke antisemittisme i vår tid. Dagen vert allereie markert med ulike arrangement, mellom anna i regi av dei jødiske musea i Trondheim og Oslo, og av Senter for studiar av Holocaust og livssynsminoriteter. Minnemarkeringane 26. november 2017 og 2022 (75 og 80 år etter deportasjonen) var store, med deltaking av Kongehus og representantar frå regjeringa og Stortinget.

Stortingsrepresentantane Berg, Hansson og Haug meiner det er naudsynt med ei norsk markering av behandlinga av jødane under andre verdskrig og ei bevisstgjerung om at det aldri må skje igjen, i tillegg til den årlege markeringa av Den internasjonale holocaustdagen.

Etter mi vurdering tek markeringa av Den internasjonale holocaustdagen 27. januar på ein god måte opp i seg det perspektivet representantane Berg, Hansson og Haug ønskjer å

fremje. Den internasjonale holocaustdagen vart oppretta som minnedag etter ein resolusjon i FNs sikkerheitsråd i 2005. Dagen vert markert rundt om i landet og har stort fokus på lagnaden til dei norske jødane under andre verdskrig, i tillegg til lagnaden til romar og andre minoritetar som var ofre for utryddingspolitikken til nazistane. Dagen er òg eit høve som mange skular bruker til å ta opp dei aller mest alvorlege konsekvensane av rasisme og antisemittisme med elevane.

Å etablere ein minnedag i tillegg, vil kunne gå utover oppsluttinga om den felles, årlege markeringa av Den internasjonale holocaustdagen. Eg ser det difor ikkje som føremålstenleg å etablere 26. november som ein ny nasjonal minnedag.

Med helsing

Sigbjørn Gjelsvik